ସୁରଜ ରତନ ଥିରାଣୀ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଆଜାମାବାଦ ଚାହା ବଗିଚା ଓ ଅନ୍ୟମାନେ

(ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଜେ. ସି. ଶାହ ଏବଂ ଏନ୍. ରାଜଗୋପାଳ ଆୟଙ୍ଗର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ)

1964
ସୁରଜ ରତନ ଥିରଣୀ ବନାମ ଆଜମବାଦ୍ ଟା' କୋ .

ଦେଓାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା (1908 ଅଧିନିୟମ V) ର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9 ର ପରିସର—ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଆଇନର ଧାରା 3—ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପଟ୍ଟାର ପ୍ରଭାବ—ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନ (IV of 1882) ର ଧାରା 41 ର ପ୍ରଯୋଜ୍ୟତା।

ଚାହା ବଗିଚା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ 1898 ମସିହାରେ 30 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଟ୍ଟା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 1913 ମସିହାରେ ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀ ଏହାକୁ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । 1917 ମସିହାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିବା ପରେ ସେ 8 ଜଣ ପୁତ୍ର, 9 ଜଣ କନ୍ୟା ଏବଂ 3 ଜଣ ବିଧବା ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଇସମାଇଲଙ୍କ ନାମ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ ସରକାରୀ ଅଭିଲେଖରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଇସମାଇଲ ଜାତୀୟ ଏଜେନ୍ସି କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ଠାରୁ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଋଣର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସେ ନିଜକୁ ଉକ୍ତ ଚାହା ବଗିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ତାହାର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା ରଖିଥିଲେ। ବନ୍ଧକ ଅଧୀନରେ ଦେୟ ଅର୍ଥ ପରିଶୋଧ ନ ହେବାରୁ ବନ୍ଧକ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା। ଉକ୍ତ ମାମଲାଟି ଫଇସଲା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସମ୍ପତ୍ତିଟି ନିଲାମ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1931 ମସିହାରେ ରାୟଧାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ରାୟଧାରୀ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତରଦାତା ଆଜାମାବାଦ ଚାହା ବଗିଚାଙ୍କ ନିକଟରେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ ।

ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ଜାତୀୟ ଏଜେନ୍ସି କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ସପକ୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟକୁ ବାତିଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58 of 1931 ଦାଏର କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା।

ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ତାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା । ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରୁଥିବା ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଇସମାଇଲଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରାପ୍ତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଅଦାଲତ ନିଲାମରେ ଜାତୀୟ ଏଜେନ୍ସି କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଣା ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରୟ କରିଥିବା ଦାବିର ଆଧାରରେ ହୋଇଥିବା କାରବାରଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଜାତୀୟ ଏଜେନ୍ସି କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାପ୍ତ କରୁଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ବାଦୀମାନଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କର ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନରେ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷ ସହିତ ଅସହମତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ୫ ପାଇ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣରୁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବଳରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲେ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ଥାପିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58 of 1931 ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଖାରଜ ହେବା ପରେ ତାହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ ୨ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ତାହା ସଠିକ୍ କି ନୁହେଁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆପତ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଇସମାଇଲଙ୍କ ପୁତ୍ର ଆଶଫାକଙ୍କ 2 ଅଂଶକୁ 13 ଅଯୌଗିକ ଗୁଣ୍ଡା ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାବି ଡିକ୍ରି କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନଥିଲା କି।

ନିଷ୍ପତ୍ତି : (i) ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ ୨ ଦ୍ୱାରା ମୂଳତଃ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଥିଲା। ବାଦୀମାନେ ନିଜର ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାର ଅଧିକାର

ଯେଉଁ ମୌଳିକ ତଥ୍ୟସମୂହ ଉପରେ ଆଧାରିତ କରିଥିଲେ, ତାହା ଉଭୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଭିନ୍ନ ଥିଲା । ଉଭୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଚାହିଁଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏକ ଥିଲା। ବାଦୀମାନେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ସମାନ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 1934 ରେ ଦଖଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅତିରିକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ଉଭୟ ମକଦ୍ଦମାର କାରଣର ମୌଳିକ ଏବଂ ସାରଗର୍ଭିତ ଅଭିନ୍ନତାକୁ ବିନଷ୍ଟ କରିନଥିଲା।

ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9 ଦ୍ୱାରା ଆରୋପିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧ କିମ୍ବା ନିବାରଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଷୟଟିକୁ ଖୋଲା ରଖେ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ "ବାଦୀ" ଶବ୍ଦରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱଗ୍ରାହୀ ଏବଂ ବୈଧ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

(ii) ସରକାର 1928 ମସିହାରେ ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବାବେଳେ, ପଟ୍ଟାଟି କେବଳ ଇସମାଇଲଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲରେ କେବଳ ଇସମାଇଲଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିଲା। ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଆଇନର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପଟ୍ଟାରେ ନିହିତ ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱତ୍ୱଗତ ସ୍ବାର୍ଥକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁନଥିଲା।

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା 41 ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କୌଣସି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁନଥିଲା, କାରଣ ଅନ୍ୟ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ଇସମାଇଲଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଆଭାସୀ ମାଲିକ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିଲା । ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ଇସମାଇଲଙ୍କୁ ଯୌଥ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବା ମାତ୍ରାରୁ ସେମାନେ ନିଜ ଅଧିକାର ଦାବି କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ବୋଲି କୌଣସି ନିବାରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ନାହିଁ । ବନ୍ଧକଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାନ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥାନ୍ତା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଇସମାଇଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ନଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାନ୍ତା।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ୫ ପାଇ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଆଶଫାକଙ୍କ 2 ଅଂଶ 13 ଅଯୌଗିକ ଗୁଣ୍ଡା ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ଯ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ଆଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟର ବାସ୍ତବତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଷ୍କର୍ଷ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତକୁ ଫେରସ୍ତ ପଠାଯାଇଥିଲା।

ଗୋପୀ ରାମ ବନାମ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂ, ଆଇ.ଏଲ.ଆର. 9 Pat.447, *ମହମ୍ମଦ ଖଲିଲ ଖାନ ବନାମ ମୁହବବ ଅଲି ମିଆନ*, 75 ଆଇ. ଏ 121 ଏବଂ *ସୋରିଜୋମୋନି ଡେସି ବନାମ ସୁଦାନନ୍ଦ*, (1873) 12 ବେନ ଏଲ . ଆର . 304, ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତ: 1960ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 330

1947 ମସିହାର ମୂଳ ରାୟ ସଂଖ୍ୟା ୫0ରୁ ଆବେଦନରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟର 18 ମାର୍ଚ୍ଚ 1954 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଫଏସଲା ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ।

ଏସ୍. ଟି. ଦେସାଇ ଏବଂ ବି. ପି. ମହେଶ୍ୱରୀ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ।

ବି. ସେନ୍, ଏନ୍. ଆର୍. ଘୋଷ, ସଲିଲ୍ କେ. ଦତ୍ତ ଏବଂ ପି. କେ. ଘୋଷ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2 ପକ୍ଷରୁ।

13 ଜାନୁଆରୀ 1964 । ବିଚାରପତି ଆୟଙ୍ଗାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଦାଲତଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବଳରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ, ଯାହା ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ରାୟଦ୍ଵାରା ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗର ବିଜ୍ଞ ଅଧସ୍ଥନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା।

ବାଦୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଟନ୍ତି। ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି, ସେହି ମକଦ୍ଦମା ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଜମବାଦ

ଟା ବଗିଚା ନାମକ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଦାବି କରି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧୀନ ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911 ରେ ପ୍ରାୟ 378 ଏକର ଜମିକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଥିଲା । ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ବାଦପତ୍ରର ଅନୁସୂଚନା–A ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଓ କେତେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଜାସତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବାଦପତ୍ରର ଅନୁସୂଚନା–B ଓ ଅନୁସୂଚନା–C ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏହି ଆବେଦନର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ।

କାଜି ଆଜମ ଅଲି ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ ଏହି ସମଗ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ବାଦୀମାନେ ଏହି ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୟ ଆଧାରରେ ନିଜର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଠାରୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ଭାବେ ସମଗ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ଦାବି ହେଉଛି ଯେ, ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର କାଜି ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ହିତାଧିକାର କ୍ରୟ କରିଥିଲେ। ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଯେଉଁ କାରବାରଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ ନିଜମାନଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରୁଥିଲେ, ସେହି କାରବାରଗୁଡ଼ିକର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରି ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧସ୍ତନ ବିଚାରପତି ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ କ୍ରୟ ବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମଗ୍ର ହିତାଧିକାରକୁ ଆବୃତ କରିଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ବାଦୀମାନଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ହିତାଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ନଥିଲା। ଅତଏବ, ଅନୁସୂଚନା–A ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦାବି ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା।

ବାଦୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଞ୍ଚ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ବାଦପତ୍ରର ଅନୁସୂଚନା–A ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତିର ୪ ପାଇ ଅଂଶ ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧସ୍ଥନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ବିଞ୍ଚ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଆଧାରରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି।

ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା କାରବାରଗୁଡ଼ିକର ଇତିହାସ 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟକୁ ବ୍ୟାପ୍ତ କରିଛି ଏବଂ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଦୀର୍ଘ, ବିସ୍ତୃତ ତଥା ଜଟିଳ ଅଟେ। କିନ୍ତୁ, ଏହି ଆବେଦନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ପାଇଁ ସେସବୁକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନାବଶ୍ୟକ। ତେଣୁ, ଆମେ କେବଳ ମାମଲାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପରେଖା ସହିତ ଆବେଦନର ସମର୍ଥନରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ନିଜକୁ ସୀମିତ ରଖିବୁ।

ଚା ବଗିଚା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 30 ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୁଦିର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଟ୍ଟା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ମିଆଦ ପ୍ରଥମ ଏପ୍ରିଲ 189୪ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଥିଲା । ପଟ୍ଟାଗ୍ରହୀତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପଟ୍ଟାଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରେପରେ ଅନେକ ହସ୍ତାନ୍ତର ପରେ 1913 ମସିହାରେ କାଜି ଆଜମ ଅଲି ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କ୍ରୟ କରି ନିଜ ନାମକୁ ମାଲିକ ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରାଇଥିଲେ। ଆଜମ ଅଲି ହିଁ ଚା' ବଗିଚାର ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ନାମ ଆଜମାବାଦ ଚା ବଗିଚା ରଖିଥିଲେ। ଆଜମ ଅଲିଙ୍କର ଅନେକ ସନ୍ତାନ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୪ ଜଣ କନ୍ୟା ଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦାନର ପ୍ରତିଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉକ୍ତ କନ୍ୟାମାନେ 1909 ମସିହାରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାର ଅଧିକାର ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସେମାନେ ଏହି ମାମଲାର ପରିସରରୁ ବାହାରି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କୌଣସି ବିଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ୪ ଜଣ କନ୍ୟାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ, ଆଜମ ଅଲିଙ୍କର ୪ ଜଣ ପୁତ୍ର ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବିତ ଥିଲେ ଏବଂ

୫.6.1917 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ। ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ ଏହି ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଥିଲେ। ଆଜମ ଅଲି ତାଙ୍କ ପଛରେ 1909 ମସିହାର ଉତ୍ତରାଧିକାର ପରିତ୍ୟାଗ ପରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଜଣେ କନ୍ୟା ଏବଂ ତିନିଜଣ ବିଧବାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ବିବାଦ ଯେ, ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ, ତାଙ୍କର ବିଧବାମାନେ ଏବଂ ଶେଷ କନ୍ୟା ମୁସଲିମ ଆଇନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଂଶ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ଥିଲେ। ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ସରକାରୀ ଅଭିଲେଖରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପଟ୍ଟାର 30 ବର୍ଷର ମିଆଦ ଶେଷ ହେବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ପଟ୍ଟା କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ହିଁ ଜାରି ରହିଥିଲା।

ଏବେ ଆମେ ସେହି କାରବାରଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀକୁ ଆସୁଛୁ, ଯାହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଚା ବଗିଚା ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରିଥିବାର ଦାବି କରୁଛନ୍ତି। ଇସ୍ମାଇଲ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଋଣ ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଉକ୍ତ ଋଣର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସେ ଚା ବଗିଚାର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଜମା ରଖିଥିଲେ। ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ଉକ୍ତ ଦଲିଲ ଜମା ଏହି ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶର ଏକମାତ୍ର ମାଲିକ ଥିଲେ। ବନ୍ଧକ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦେୟ ରାଶି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପରିଶୋଧ କରାଯାଇନଥିଲା। ଫଳରେ ବନ୍ଧକଧାରୀ ନିଜ ବନ୍ଧକ ଅଧିକାରର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରି ବନ୍ଧକ ଅର୍ଥ ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ। ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ 24.09.1931 ତାରିଖରେ ବନ୍ଧକ-ରାୟଧାରୀ ତାହାକୁ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ। 13.11.1931 ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ଉକ୍ତ ରାୟଧାରୀ-କ୍ରେତା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆଜମାବାଦ ଚା ବଗିଚାଙ୍କ ନିକଟରେ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ, ଯିଏକି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତରଦାତା। ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଠାରୁ

ଆଜମାବାଦ ଟା ବଗିଚାକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତରର ବାସ୍ତବତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାମାନ୍ୟ ବିବାଦ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାର କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ନାହିଁ; କାରଣ, ଯଦିଓ ସେହି ହସ୍ତାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥାନ୍ତା, ତଥାପି ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମରେ କ୍ରୟ କରି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ବାଦୀମାନେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ଥାପିତ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସହାୟତା କରିପାରିବ ନାହିଁ।

ବାଦୀମାନଙ୍କ ମାମଲାର ଆଧାର ଥିଲା ଯେ, ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911ରେ ଥିବା ପଟ୍ଟାଧିକାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ଭାବରେ ନିଜ ନାମ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରାଇଥିବା ଇସ୍ମାଇଲ ପ୍ରକୃତରେ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର କେବଳ ଜଣେ ସହ-ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ, ଯାହା ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲା। ବାଦୀମାନଙ୍କ ମତରେ, ଉକ୍ତ ପଟ୍ଟାଧିକାର, ଯାହା ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା, ଇସ୍ମାଇଲ, ଅନ୍ୟ ସାତଜଣ ପୁତ୍ର, ତିନିଜଣ ବିଧବା ଏବଂ 1909 ପରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା କନ୍ୟା ସମେତ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାର ସୂତ୍ରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପଟ୍ଟାର ମିଆଦ 1928 ମସିହାରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନବୀକୃତ ପଟ୍ଟା କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ, 1928 ମସିହାରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପଟ୍ଟା ତାଙ୍କର ଏକକ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି କାରଣବଶତଃ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପଟ୍ଟାଧିକାରରେ ଯଦି କୌଣସି ହିତାଧିକାର ଥିଲା ମଧ୍ୟ, ନବ ପଟ୍ଟା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସେମାନଙ୍କର ସେପରି କୌଣସି ହିତାଧିକାର ନଥିଲା। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ବାଦୀମାନଙ୍କର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ, ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ମାଇଲ ତାଙ୍କ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ସମାନ ହିତାଧିକାର ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଯେପରି ସେ ପୂର୍ବରୁ ପଟ୍ଟାରେ ଧାରଣ କରୁଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କ ମତାନୁସାରେ, ପଟ୍ଟାର ଏହି ନବୀକରଣ କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଯେଉଁ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ

ହିତାଧିକାର ବଜାୟ ରଖିଥିଲେ, ସେମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଆଧାରରେ ବାଦୀମାନେ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିକ୍ରୟରେ ବନ୍ଧକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କ୍ରୟ କରିବା ସମୟରେ କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ହିତାଧିକାର ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥିଲା, ବନ୍ଧକର ପକ୍ଷକାର ନଥିବା ତାଙ୍କ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ହିତାଧିକାର ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇନଥିଲା।

କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଉ ଏକ କାରବାରର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦଲିଲ ଜମା ରଖି ବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପରେ, ଇସ୍ମାଇଲ 06.05.1930 ତାରିଖର ଏକ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧକିତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାର, ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତିର ଅଧିକାର (equity of redemption), ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ମୁସମ୍ମତ ନାଜିଫାନ୍ନେସାଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ। ଉକ୍ତ ଦଲିଲ ଏବଂ ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତିର ଅଧିକାରର ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ, ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ବନ୍ଧକ ମକଦ୍ଦମାରେ ମୁସମ୍ମତ ନାଜିଫାନ୍ନେସାଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା। ମୁସମ୍ମତ ନାଜିଫାନ୍ନେସାଙ୍କ ହିତାଧିକାର ଅର୍ଜନ କରିଥିବାର ଦାବି କରୁଥିବା ବାଦୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ବନ୍ଧକ ମକଦ୍ଦମାରେ ନାଜିଫାନ୍ନେସାଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥିଲା। ଏହି ଆଧାରରେ ସେମାନେ ବିକଳ୍ପ ଦାବି ଭାବରେ ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧକକୁ ମୁକ୍ତ କରି, ବନ୍ଧକ ମୁକ୍ତି ପରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ।

ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟାବଳୀର ବିବରଣୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏତିକି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ, ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମରେ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରାଯିବାର ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ, ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ—ଯଥା, ମିଳିଭଗତ, ଠକେଇ, ଇସ୍ମାଇଲ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପ୍ରାୟ 2½ ଅଂଶର ଜଣେ ସହ-ଅଂଶୀଦାର ମାତ୍ର ଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କର ସେହି ଅଂଶଠାରୁ ଅଧିକ ଅଂଶ ବନ୍ଧକ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ,

1964

ସୁରଜ ରତନ ଥିରଣୀ ବନାମ ଆଜମବାଦ୍ ଟା' କୋ .

ଏବଂ ପାରିତ ରାୟ ତାଙ୍କର ସେହି ଅଂଶଠାରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ହିତାଧିକାରକୁ ବାଧ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଅଂଶଠାରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ହିତାଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ତାହା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥାଏ—ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ମୂଳ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ବିଚାର ହୋଇନଥିଲା; ବରଂ, ବିଚାର ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖରେ ବାଦୀମାନେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବାରୁ ତାହା ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା। ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ବିଷୟଟା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଅଛି, ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ କ୍ରୟ ମାଧ୍ୟମରେ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ, ବିଭିନ୍ନ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ, ଏହା ଧରି ନେଇ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କର ସେପରି ଅଧିକାର ଥିଲା । ଏହି କ୍ରୟଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ ବାଦୀମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲିଖିତ ପ୍ରତିକାରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ।

ମକଦ୍ଦମାରେ ତିନୋଟା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା:-

(1) ବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ତାରିଖରେ ଇସ୍ମାଇଲ ଟା ବଗିଚାର ଏକମାତ୍ର ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିତାଧିକାର ବନ୍ଧକର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଯୁକ୍ତି କ୍ରାଉନ ଗ୍ରାଣ୍ଟସ୍ ଆକ୍ଟ, ବର୍ତ୍ତମାନର ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଆଇନ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା। ଏହା ସ୍ମରଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 30 ବର୍ଷିଆ ପଟ୍ଟା 1928 ମସିହାରେ ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନବୀକରଣ କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ବିଶେଷତାକୁ ଆଧାର କରି ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନ ଦ୍ୱାରା ପଟ୍ଟାଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ନୂତନ ସ୍ୱତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ମୂଳ ପଟ୍ଟା, ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଅଂଶ ଥାଇପାରୁଥିଲା,

ସମୟର ଅବଧି ସମାପ୍ତି ହେତୁ ଉକ୍ତ ପଟ୍ଟାର ମିଆଦ ଶେଷ ହେବା ସହିତ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା।

(2) ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତି ଏହା ଥିଲା ଯେ, ଇସ୍ମାଇଲ ବାସ୍ତବରେ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ଭାବେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିତାଧିକାରର ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା 41 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିତାଧିକାର ଉପରେ ସୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧକର ବୈଧତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାରୁ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ନିବାରିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ, ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶ କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା।

(3) ଶେଷରେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମୂଳ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931 ଅନୁପସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ଖାରଜ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବାଦୀମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବାକୁ ଦାୟୀ।

ବିଜ୍ଞ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହା ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, 8 ପାଇ ଅଂଶ, ଯାହା ଏପରି ଜଣେ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ହିତାଧିକାରକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିଲା, ଯାହା ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931ର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲା, ସେହି ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ବାଦୀମାନେ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9 ଅନୁଯାୟୀ ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରୁ ନିବାରିତ ଥିଲେ, କାରଣ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931,ଅନୁପସ୍ଥିତି କାରଣରୁ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସେନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ନିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଥମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ସମୀଚୀନ ହେବ।

ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତି ଏହା ଥିଲା ଯେ, 1928 ମସିହାରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ତାଙ୍କ ନାମକୁ ଏକମାତ୍ର ପଟ୍ଟାଧାରୀ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଫଳରେ, ପଟ୍ଟାଧିକାର ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଥିଲା। 1898 ମସିହାର ପଟ୍ଟା ଅନୁଯାୟୀ ପଟ୍ଟାଧିକାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶର ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ମାଲିକ ଭାବରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୁକ୍ତି, ଯାହାକୁ ଆମେ କିଛି ପରେ ବିଚାର କରିବୁ, ତାହାକୁ ପୃଥକ୍ ରଖିଲେ, ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସେନ ଏହି ବିଷୟରେ ବିବାଦ କରିନଥିଲେ ଯେ, ମୂଳ ପଟ୍ଟା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁପାତିକ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ଥିଲେ। ନବୀକୃତ ପଟ୍ଟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ, ତାହା ଦୁଇଟା ବିଷୟର ଆଧାରରେ ସ୍ଥିର କରାଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ—ପ୍ରଥମତଃ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏବଂ ବିଶେଷକରି ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ, ଅର୍ଥାତ୍ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଏବଂ କେତେ ପରିମାଣର ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା; ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଅଧିନିୟମର ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯାହା ଉକ୍ତ ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ଉପରେ ଏହି ପରିଣାମ ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରଥମେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ। 1898 ମସିହାର ମୂଳ ପଟ୍ଟାର ମିଆଦ 31.03.1928 ତାରିଖରେ ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା ।20.07.1928 ତାରିଖରେ ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗର ଉପାୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରି, ପଟ୍ଟାର ମିଆଦ ଶେଷ ହେବାର ତାରିଖ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପରେ, "ଉକ୍ତ ଇଷ୍ଟେଟ୍ ପାଇଁ ଆହୁରି 30 ବର୍ଷ ମିଆଦର ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଟ୍ଟା

ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବିନୀତ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି।" ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗର ଉପାୟୁକ୍ତ **10.08.1928** ତାରିଖର ଏକ ପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନବୀକୃତ ପଟ୍ଟାର ଖସଡ଼ାକୁ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ପଠାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ କଥା ଯୋଗ କରିଥିଲେ—"ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନାମଗୁଡ଼ିକ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଛି :

1. କାଜି ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ 2;
2. କାଜି ଇସାହାକ 2;
3. କାଜି ୟାକୁବ 2;
4. କାଜି ସମୋଦ୍ଦୋହା 2;
5. କାଜି ନୁରୁଲ ହୁଦା 2;
6. କାଜି ବଦରୁଦ୍ଦୁଜା 2;
7. କାଜି ଇନସାଫ ଅଲି 2;
8. କାଜି ଅସଫାକ 2;

"ଉକ୍ତ ପଟ୍ଟା କାହାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଦୟାକରି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ। " ଇସ୍ମାଇଲ ପଟ୍ଟାର ଖସଡ଼ାକୁ ନିଜର ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପଟ୍ଟା ଭୂମି ପଞ୍ଜିରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ନାମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ। ସରକାରଙ୍କ କଥାର ବିପରୀତରେ ଇସ୍ମାଇଲ ଏହା ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ପଟ୍ଟାଧିକାର ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ହେଉ ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପଟ୍ଟାରେ ହିତାଧିକାର ଥିବା ତାଙ୍କର ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଲାଭଦାୟକ ସ୍ୱାର୍ଥରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଉ, ତାଙ୍କର ଏହି ଅନୁରୋଧରୁ ଆମେ ଏପରି କୌଣସି ଅର୍ଥ ବାହାର କରିପାରୁ ନାହୁଁ। ତତ୍ପରେ, 01.02.1929 ତାରିଖରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ପଟ୍ଟା ସମ୍ପାଦିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 01.04.1928 ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପାଇଁ

ଥିଲା ଏବଂ ତାହା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ ସ୍ୱରୂପ ଥିଲା। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ, ଯଦିଓ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ କେବଳ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି ସରକାରଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାଙ୍କର ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ପଟ୍ଟା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଥିଲା। ଯଦି ଇସ୍ମାଇଲ ନିଜ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରି ନିଜେ ଲାଭବାନ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥାନ୍ତେ ଏବଂ ଯେପରି ଆମେ କହିଛୁ, ଉପାୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରରୁ ଏପରି କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଉନାହିଁ, ତେବେ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇନଥିଲା। ତେଣୁ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ସେନଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନାହୁଁ। ତଥାପି, ସେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଯାହା ହୋଇଥାଉ ନା କାହିଁକି, ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ପଟ୍ଟାଧିକାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶ ଉପରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଧାରାରେ ନିମ୍ନରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି—

> "3. ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ସୀମାବଦ୍ଧତା, ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଆଶୟ ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧ ହେବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ; ଏହାର ବିପରୀତରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ନିୟମ, ବିଧି କିମ୍ବା ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ପ୍ରଣୀତ ଅଧିନିୟମ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।"

ଆମେ ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଧାରଣ କରିଛୁ, ଯଦି ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଟ୍ଟାର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଥିଲା, ତେବେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ପଟ୍ଟାଧିକାରରେ ଥିବା ଲାଭଦାୟକ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି, ତାହା ଆମେ ବୁଝିପାରୁ ନାହୁଁ। ସେହିପରି, ପଟ୍ଟାରେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ, ଯାହା ନାମୋଲ୍ଲେଖିତ

ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଉପକାରଭୋଗୀ ହିତର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ବାରଣ କରେ । ତେଣୁ, ଏହି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ସାରବତ୍ତା ନାହିଁ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ଏହାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଉଛି।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁକ୍ତିଟା ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା 41 ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା। ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମ ଲିପିବଦ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହାର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ। ଏହି କାରଣରୁ ଇସ୍ମାଇଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ଥିଲେ ବୋଲି ଧରାଯିବ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧକ ଏବଂ ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍‌ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ଚା ବଗିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତ୍ୱ କ୍ରେତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରୁ ନିବାରିତ ଥିଲେ।

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା 41 ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ହେବା ପାଇଁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଥିଲା ଯେ, ଇସ୍ମାଇଲ ତାଙ୍କର ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସେମାନେ ଯଥୋଚିତ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଂଶ ହିତାଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିଲା କି ନାହିଁ, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ସମ୍ପତ୍ତିଟା ରାଜସ୍ୱ ଅଭିଲେଖରେ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ଥିବା ଏବଂ ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନାର ଦାୟିତ୍ୱ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିବା ବ୍ୟତୀତ, ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କୁ ସେମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ମାଲିକ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟତମ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ। ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ସହ-ଅଂଶୀଦାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯୌଥ ସମ୍ପତ୍ତିର

1964

ସୁରଜ ରତନ
ଥିରଣୀ
ବନାମ
ଆଜମବାଦ୍ ଟା'
କୋ .

ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ମାତ୍ର, ସେହି କାରଣରୁ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏପରି କୌଣସି ନିବାରଣ (Estoppel) ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ନାହିଁ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାରୁ ବାରଣ କରିବ। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ବନ୍ଧକଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାନ୍ୟତମ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା ଯେ, ଇସ୍ମାଇଲ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ନଥିଲେ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ କହିଥିଲେ କି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟ ମାମଲାରେ ଧାରା 41 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ; କାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଯାହା ସକ୍ଷମ ଏବଂ ଏକ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ଯାହା ବିକ୍ରି ହୁଏ, ତାହା କେବଳ ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଋଣୀଙ୍କର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ। ତେଣୁ, ଆମେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ କି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ସଠିକ୍ ଭାବେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା 41 ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁନାହିଁ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର ପାଇଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ ୨ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କର ମକଦ୍ଦମା ବାରିତ କି ନୁହେଁ। ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଂଶ ନିମ୍ନରୂପ:-

"ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ନିୟମ ୫ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଖାରଜ ହୁଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଦୀ ସେହି ସମାନ କାରଣ-ଉଦ୍ଭବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ନୂତନ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ କରିବାରୁ ବାରିତ ହେବେ।"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ଏହା ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଦାବି ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ

୨ ଦ୍ୱାରା ବାରିତ, କେବଳ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଦୁଇଜଣ କନ୍ୟା ଆଜିଫୁନ୍ନେସା ଏବଂ ନାଜିଫେନ୍ନେସାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ୪ ପାଇ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ। ସେମାନଙ୍କର ମାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେହି ଅଂଶ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲା।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ଧାରା ଦ୍ବାରା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ରୋକ୍ ଲଗାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ଦୁଇ ଝିଅ ଅଜିଫୁନ୍ନାସା ଓ ନଜୀଫେନ୍ନାସାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ୮ ପାଇ ଅଂଶ ରହିଛି, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏହି ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଛନ୍ତି। ଏହି ଦୁଇ ଜଣ 1931 ମକଦ୍ଦମାର ସଂଖ୍ୟା 5୪ରେ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ବିଚାରପତିମାନେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନ (ଯାହାକି ଆବେଦନକାରୀମାନେ କିଣିଥିଲେ) ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲା। ଏହି ଦୁଇଜଣ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 5୪/1931ରେ ପକ୍ଷକାର ନଥିଲେ। ତେଣୁ, ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବୃନ୍ଦ ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ଅଂଶ (ଯାହା ବାଦୀମାନେ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ) ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ ଖାରଜ ହେବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲା ।

୪ ପାଇ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇସାରିଛି। ତେଣୁ, ଏହି ବିଷୟ ଆଉ ବିବାଦର ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ। ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାରଣୀୟ ଯେ, ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଅଂଶଠାରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ହିତାଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର କି ନୁହେଁ।

ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 5୪/1931 ସାତଜଣ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଥା—ଆସଫାକ, ଶମ୍ସୁଜ୍ଜୋହା, ନୁରୁଲ ହୁଦା ଏବଂ ମହମ୍ମଦ ୟାକୁବ; ଏହି ଚାରିଜଣ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ପୁତ୍ର ଥିଲେ। ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ମହବୁବା ଖାତୁନ ଏବଂ ହବିବା ଖାତୁନ, ଏବଂ ଜଣେ ବିଧବା ବିବି ମରିୟମ। ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ। ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି

କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼, ଯିଏ ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା। ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ, ଯିଏ କେବଳ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ। ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ ହେବା ପରେ ପ୍ରଥମ ବାଦୀ ଆସଫାକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ନଥିଭୁକ୍ତ ଥିବା କେତେକ ପକ୍ଷକାରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ଆବେଦନପତ୍ରରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିବାଦୀ ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ ଆଜମାବାଦ ଚା ବଗିଚାର ଏକମାତ୍ର ମାଲିକ କିମ୍ବା ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ନଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧକ, ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ରାୟ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇନଥିଲା। ଅତଏବ, ବାଦୀମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମର୍ମରେ ରାୟ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ—

(1) ଯେ, ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରେ କେବଳ 2½ ଅଂଶ ଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 13½ ଅଂଶ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଥିଲା;

(2) ଯେ, ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ 2½ ଅଂଶ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା।

ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା 28 ନଭେମ୍ବର, 1931 ତାରିଖରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହେବା ପରେ, ମକଦ୍ଦମାକୁ 22 ଅଗଷ୍ଟ, 1932 ତାରିଖରେ ବିଚାରଣ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା। ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ବାଦୀମାନେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିବକ୍ତା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣାଇଥିଲେ। ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଏକମାତ୍ର ପକ୍ଷକାର ନ୍ୟାସନାଲ ଏଜେନ୍ସି କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବ୍ୟୟ

ସହିତ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରିବାକୁ ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ କେବେ ମଧ୍ଯ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇନଥିଲେ।

ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କେତେକ ଯୁକ୍ତିର ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୁକ୍ତିର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଉଚିତ ହେବ। ସେହି ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931 ଠକେଇପୂର୍ବକ ଏବଂ ମିଳିତ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ଖାରଜ ମଧ୍ଯ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ବିଫଳ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମିଳିତ ଭାବରେ ରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଆପୋଷ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ହୋଇଥିଲା। ଆମ ମତରେ, ଏହି ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟଗତ ଆଧାର ନାହିଁ, କାରଣ ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ସେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇପାରିନଥିଲେ; ସର୍ବାଧିକ ସେ କେତେକ ସନ୍ଦେହଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ। କେବଳ ସନ୍ଦେହର ଆଧାରରେ ଆମେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଇପାରିବୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବୁ ନାହିଁ। ତେଣୁ, ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗୁରୁତର ବିଚାରଣର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି କହିବାରେ ଆମର କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁକ୍ତି ଏହା ଥିଲା ଯେ, ବନ୍ଧକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କ 2½ ଅଂଶ ମଧ୍ଯ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ମହମ୍ମଦ ଇସ୍ମାଇଲଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିଆ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଦେବାଳିଆ ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 38/1931ରେ ଦେବାଳିଆ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଲାମ ବିକ୍ରୟର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କିତ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହି ବିଷୟରେ ଆବେଦନପତ୍ରରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ନିମ୍ନ

1964

ସୁରଜ ରତନ
ଥିରଣୀ
ବନାମ
ଆଜମବାଦ୍ ଟା'
କୋ.

ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କର ରାୟଗୁଡ଼ିକରେ କିମ୍ବା ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ, ଯାହାରୁ ଏହା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଥମଥର ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଗୁରୁତର ଭାବରେ ଉତ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା। ଅତଏବ, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କେବଳ ଖାଲି ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ଅସ୍ୱୀକାର ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ। ଯେହେତୁ ଏହି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା, ଆମେ ଧାରଣ କରୁଛୁ ଯେ, ଏହି ଯୁକ୍ତିର କୌଣସି ଗୁଣାଗୁଣ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ବିଚାରଣାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁକ୍ତି ଏହା ଥିଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931ର ଦୁଇଜଣ ବାଦୀ ନୁରୁଲ ହୁଦା ଏବଂ ହବିବା ଖାତୁନ, ଯେଉଁମାନେ ଆଜମ ଅଲିଙ୍କ ଜଣେ ପୁତ୍ର ଏବଂ ଜଣେ କନ୍ୟା ଥିଲେ, ବାସ୍ତବରେ ସାବାଳକ ଥିଲେ। କିନ୍ତୁ, ମକଦ୍ଦମାର ଶୀର୍ଷକରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରାକୃତିକ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇଥିବା ନାବାଳକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସାବାଳକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅଭିଭାବକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ପକ୍ଷକାର ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ହିତାଧିକାର ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ। ଏହା ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରକାରର ଏକ ବିଷୟ, ଯେଉଁଥିରେ ବାଦୀମାନେ କେବଳ ଏକ ଦାବି କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଉତ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ ତାରିଖରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇଜଣ ବାଦୀଙ୍କ ବୟସ, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥିବାରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।

ଏହାପରେ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 58/1931ର ପ୍ରଥମ ବାଦୀ ଆସଫାକ 18.04.1931 ତାରିଖରେ ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911ରେ ଥିବା ତାଙ୍କର 2 as. 13 ଗଣ୍ଡା ଏବଂ କିଛି ଅଧିକ ଅଂଶକୁ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ନିକଟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଦେଇଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ବାଦୀମାନେ 02.09.1943 ତାରିଖର ଏକ ହସ୍ତାନ୍ତର ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ପୀର ବକ୍ସଙ୍କଠାରୁ ଆସଫାକଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଉକ୍ତ ଅଂଶ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ। ଏହି କାରଣରୁ ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଛୁ ଏବଂ ଯାହା ବାଦୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ପକ୍ଷରେ ରହିଛି, ସେହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ 8 ପାଇ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଆସଫାକଙ୍କ ଉକ୍ତ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ବାଦୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ପାରିତ ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା। ନିଃସନ୍ଦେହରେ, ଯଦି ଏହି କାରବାର ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ପ୍ରତିପନ୍ନ ହୁଏ, ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପତ୍ତିଗ୍ରସ୍ତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ 8 ପାଇ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ସେହି ଅଂଶ ସହିତ ଏହାର ସମାନ ବ୍ୟବହାର ହେବା ଉଚିତ। ତଥାପି, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ IX, ନିୟମ 9ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତିର ବିଚାର କରିବା ପରେ ଆମେ ଏହି ବିଷୟକୁ ବିଚାର କରିବୁ, କାରଣ ଯଦି ସେହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହି ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ବାରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦୂର ହୋଇଯିବ।

ଏହା ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତି ଏହା ଥିଲା କି, "ବାଦୀ" ନୂତନ ମାମଲା ଦାୟର କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବା ବିଷୟରେ କହୁଥିବା ନିୟମଟି କେବଳ ପ୍ରଥମ ମାମଲାର ବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରେ। ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 11 କିମ୍ବା ଧାରା 47 ଭଳି, ବାଦୀଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ବାଦୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସୂଚାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାଟି ଉକ୍ତ ବାଦୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରହିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଛି। ଏହି

ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇ 'ଗୋପୀ ରାମ ବନାମ ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ (i)' ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତି ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା। ଯଦିଓ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଏହି ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଯୁକ୍ତି ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ, ତଥାପି ସେ ବିଭିନ୍ନ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯାହା ଶ୍ରୀ ଦେଶାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ମତ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ପରି ମନେହେଉଥିଲା ଏବଂ ସେ ସେହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ୱିଧା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ। ତେବେ, 'ଆଦେଶ IX ନିୟମ 9' ଦ୍ୱାରା ଲଗାଯାଇଥିବା ନିଷେଧାଦେଶ କେବଳ ଏକ ସମାନ କାରଣ ଉପରେ ମାମଲା ଦାୟର କରୁଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ବିଷୟକୁ ମୁକ୍ତ ରଖେ - ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆମେ ପ୍ରଭାବିତ ନାହୁଁ। 'ଆଦେଶ IX ନିୟମ 9' ରେ "ବାଦୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ" ସୂଚାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ। ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନା କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଛି, ନା କୌଣସି ଯୁକ୍ତି। ଏହା ବୁଝିବା ସହଜ ନୁହେଁ ଯେ, A ଯାହାର କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ନଥିଲା କିମ୍ବା ବରଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାରୁ ଆଇନଗତ ଭାବେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ କିପରି ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିଜର ଅଧିକାରକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବ ଏବଂ ସେହି ଗ୍ରହିତାକୁ ଏଭଳି ଏକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ଯାହାକୁ ସେ ନିଜେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ବାରଣ ହୋଇଥିଲା। ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏପରି କିଛି ପରିସ୍ଥିତି ରହିଛି ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରହିତାଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା ଅଧିକାର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ ସଂଜ୍ଞାକୃତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଅଟନ୍ତି ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ମାମଲା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ। ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ

ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହାକୁ ବିସ୍ମୟକର ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ଯେଉଁ ମତ ସହ ଆମେ ମଧ୍ୟ ସହମତ। ଯଦି ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ ଯେଉଁ ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଛି, ସେ କେବଳ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଦେବେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ସେହି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବେ ଯାହାକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ବିକ୍ରେତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଥିଲେ, ତେବେ ଏହି ନିୟମର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇଯିବ। ପୁନଶ୍ଚ, ବାଦୀଙ୍କର ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ସ୍ଥିତିରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ ବୋଲି କହିବା, କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କିମ୍ବା ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲି ଆମକୁ ମନେହେଉ ନାହିଁ। ଆମ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବା ପାଇଁ, ଉକ୍ତ ନିୟମରେ ଥିବା 'ବାଦୀ' ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ତାଙ୍କର ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରହିତା ଏବଂ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ।

ଏହା ପରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, "ସେହି ସମାନ କାରଣ" ପାଇଁ ଆଦେଶ IX. ନିୟମ 9 ଏକ ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ବାରଣ କରୁଛି। କିନ୍ତୁ 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା—ମାଲିକାନା 1943 ର 18 ର ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ସମାନ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ।

ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଯେଉଁ କାରଣ ପାଇଁ ଦାୟର କରାଯାଇଛି, ତାହାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ସହିତ ଏହାର ତୁଳନା ଓ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ସୂକ୍ଷ୍ମ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯୋଗକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଛି, ତାହା ହେଉଛି:(i) ଏହି ଚା' ବଗିଚା ପ୍ରକୃତରେ ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା। ଯେତେବେଳେ ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ, ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ତାଙ୍କର 8 ଜଣ ପୁଅ, ବିଧବା ପତ୍ନୀମାନେ ଏବଂ ଜଣେ ଝିଅ ଉତ୍ତରାଧିକାର ସୂତ୍ରରେ ପାଇଥିଲେ। ମହମ୍ମଦ ଇସମାଇଲଙ୍କ ନାମରେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିର ପଞ୍ଜୀକରଣ କେବଳ

1964

ସୁରଜ ରତନ
ଥିରଣୀ
ବନାମ
ଆଜମବାଦ୍ ଟା'
କୋ .

ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକାନା ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା। ପ୍ରଥମ ଲିଜ୍ ର ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ଏବଂ 1928 ମସିହାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ 30 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହାର ନବୀକରଣ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଏହି ସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥିଲା। ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାର ଗୋଟିଏ ଯୌଥ ପରିବାରରେ ଏକାଠି ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ରୋଷେଇ ମଧ୍ୟ ଏକାଠି ହେଉଥିଲା; ତେଣୁ ମହମ୍ମଦ ଇସମାଇଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲର ପ୍ରଶ୍ନ ହିଁ ଉଠୁନାହିଁ, କାରଣ ତାଙ୍କର ଦଖଲ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ତ୍ୱାଧିକାରୀ ବା ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ନଥିଲା। ବନ୍ଧକକୁ ନେଇ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାଟି ଜାଲ୍ ଏବଂ ଚକ୍ରାନ୍ତମୂଳକ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଇସମାଇଲ ନିଜର ଅନ୍ୟ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତାରିତ କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଧକ ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସହ ହାତ ମିଳାଇଥିଲେ। ଏହି ଜାଲିଆତି ଏବଂ ଚକ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା। ଏକତରଫା ଭାବେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ନିଲାମ ବିକ୍ରି ମଧ୍ୟ ଜାଲ୍ ଥିଲା। ନିଲାମ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଇସମାଇଲଙ୍କର 2 ଅଣା ଅଂଶ ଉପରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା, କାରଣ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଦେବାଳିଆ ଘୋଷିତ ହୋଇସାରିଥିଲେ। ବାଦୀ କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଝିଅମାନଙ୍କର 8 ପାଇ ଅଂଶ ହାସଲ କଲେ, ଏବଂ ସେହିଭଳି ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଜରିଆରେ ଅଶଫାକଙ୍କ ଅଂଶ କିଣିଲେ, ତାହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା। ବାଦୀମାନେ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ରୟ ଜରିଆରେ ଟା' ବଗିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଣା ଅଂଶ ଉପରେ ନିଜର ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ପରେ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ପକ୍ଷ ରଖାଯାଇଥିଲା। ଶେଷରେ, ସେମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ 10 ଅକ୍ଟୋବର 1934 ରେ ସେମାନେ ଟା' ବଗିଚାର ଦଖଲ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ତା' ପରଦିନ ହିଁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 144 ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ। ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ବାଦୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରି ସେମାନଙ୍କ

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାରୁ ବିରତ ରଖିଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ରେ କରାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ଦେଇଛୁ। ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ କେବଳ ଏତିକି ଯେ, ଏଥିରେ ଅକ୍ଟୋବର, 1934 ରେ ହୋଇଥିବା ଦଖଲ ଏବଂ ବେଦଖଲ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି। ଏହି ମକଦ୍ଦମାଟି ବାଦୀମାନଙ୍କର କ୍ରୟ ସୂତ୍ରରେ ପାଇଥିବା ମାଲିକାନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଭାବେ, ଯଦି ଅଦାଲତଙ୍କ ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଚା' ବଗିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 16 ଅଣା ଅଣା ଅଂଶ National Agency Co. Ltd. କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥାନ୍ତା—ଯେପରିକି ଏହା ଦର୍ଶାଉଥିଲା—ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ ପାଖରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବି ନଥାନ୍ତା। ଏହି କାରଣରୁ ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ମାଲିକାନାକୁ କାଏମ ରଖିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହା କେବଳ ସେତିକିବେଳେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ଯଦି ସେମାନେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥାନ୍ତେ ଯେ ଆଜମାବାଦ ଚା' କମ୍ପାନୀର 16 ଅଣା ଅଣା ଅଂଶ ଉପରେ ଇସମାଇଲଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା; ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଇସମାଇଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବନ୍ଧକ, ତା' ଆଧାରରେ ମିଳିଥିବା ରାୟ ଏବଂ ସେହି ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ବିକ୍ରି ଅକାମୀ ଥିଲା, ଯାହାକି ସର୍ବାଧିକ କେବଳ ଇସମାଇଲଙ୍କର ନିଜର ½ ଅଣା ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା। ଏହି ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ, ଯାହା କି ବାଦୀମାନଙ୍କ ମାମଲାର ମୂଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଥିଲା, ତାହା 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାନ ଥିଲା। ଏହି ସବୁ ଦିଗକୁ ମନେ ରଖି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେଶାଇ ଆମର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ତାହା ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହିପରି ଥିଲା।

ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ହେଉଛି କେତେକ ତଥ୍ୟର ସମାହାର, ଯାହା ଆଧାରରେ ପ୍ରତିକାର ଦାବି କରାଯାଇଥାଏ। ଯଦି ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଆହୁରି ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ଲୋଡ଼ାଯାଏ—ଏବଂ ସେହି ଅତିରିକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ସେ ଅକ୍ଟୋବର, 1934 ର ଦଖଲ ଓ ବେଦଖଲ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିଯୋଗ ଭାବେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥିଲେ—ତେବେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପ ବଦଳିଯାଏ; ଯାହା ଫଳରେ ଆଦେଶ IX. ନିୟମ ୨ ର ଶବ୍ଦ "ସେହି ସମାନ କାରଣ ପାଇଁ" ଏଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏନାହିଁ ଏବଂ ବାଦୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ସେହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣକୁ ପୁନର୍ବାର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଥାନ୍ତି। ଏହି ବକ୍ତବ୍ୟର ସମର୍ଥନରେ, ବିଜ୍ଞ କାଉନ୍ସେଲ୍ କେତେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିର କିଛି ମତାମତ ପ୍ରତି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆମେ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁନାହୁଁ, କାରଣ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ସାରବତ୍ତା ଦେଖୁନାହୁଁ ।

ଆମେ ମନେକରୁ ଯେ, *ମହମ୍ମଦ ଖଲିଲ ଖାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମହବୁବ ଅଲ୍ଲୀ ମିଆଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ମାମଲାରେ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାରେ ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ସମାନ କି ନୁହେଁ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଜୁଡିସିଆଲ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପରୀକ୍ଷା ସଠିକ୍ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି। ସେହି ମାମଲାରେ ସାର୍ ମାଧବନ ନାୟାର, ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ II. ନିୟମ 2 ର ପାରା (1) ରେ ଥିବା ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗର "ସେହି ସମାନ କାରଣ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବିଷୟରେ ଏକ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଆଲୋଚନା ପରେ ମତାମତ ଦେଇଥିଲେ:

> "ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାର ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ସହ ସମାନ କି ନୁହେଁ, ତାହା ବିଚାର କରିବା ବେଳେ ଯେଉଁ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ ତାହା ହେଉଛି: ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାରେ

> ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣଗୁଡ଼ିକ କଣ ବାସ୍ତବରେ—କେବଳ ବୈଷୟିକ ଭାବେ ନୁହେଁ—ସମାନ?"

ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଏହା ପରେ ପ୍ରିଭି କାଉନ୍ସିଲ୍ ର ଏକ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି *ସୂରୀଜମଣି ଦାସୀ ବନାମ ସୁଦ୍ଧାନନ୍ଦ* ର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଂଶକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ:

> "ମାନ୍ୟବର ଅଦାଲତଙ୍କ ମତରେ 'ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣ ଶବ୍ଦଟି ମକଦ୍ଦମାର ବାହ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଅପେକ୍ଷା ତାହାର ବାସ୍ତବତା କିମ୍ବା ମୂଳ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ . . . . . . "

ଏହି ପରୀକ୍ଷାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଆମେ ମନେକରୁ ଯେ, ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମାହାର ଉପରେ ବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଅଧିକାର ଆଧାରିତ କରିଥିଲେ, ତାହା ଦୁଇଟିଯାକ ମକଦ୍ଦମାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାନ ଥିଲା। ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଲୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମାନ ଥିଲା। ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ବାଦୀମାନେ କ୍ରୟ ସୂତ୍ରରେ ମାଲିକାନା ପାଇଥିବା ଦାବି କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ମଧ୍ୟ ସେହି ସମାନ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେପରିକି— ମହମ୍ମଦ ଇସମାଇଲଙ୍କର ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ବନ୍ଧକ, ବନ୍ଧକ ସମ୍ପର୍କିତ ରାୟ ଏବଂ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରଭାବିତ କିମ୍ବା ସାମିଲ ନ ହେବା। ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ବାଦୀ ମକଦ୍ଦମା କରିବା ପାଇଁ ନିଜର ମାଲିକାନାର ଉତ୍ସ ଭାବେ ନିଜର କ୍ରୟକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଆମେ କହିଛୁ ଯେ ଆଦେଶ IX. ନିୟମ 9 ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରଥମ ମକଦ୍ଦମାର ବାଦୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବେ ଲାଗୁ ହୁଏ, ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀମାନଙ୍କୁ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ରହୁନାହିଁ। କେବଳ ଏକମାତ୍ର ନୂଆ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ବାଦୀମାନେ କ୍ରୟ ସୂତ୍ରରେ ଦଖଲ ପାଇବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବେଦଖଲ ହେବା। ତେବେ, ଏହି ଅତିରିକ୍ତ

ତଥ୍ୟ ଯୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣର ସମାନତା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉନାହିଁ। ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ, ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାନ୍ତା ଯଦି— 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ଏବଂ 1943 ର ମକଦ୍ଦମା 18 ର ଦୁଇଟିଯାକ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ ଇସମାଇଲଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ନଥିବା ପୂର୍ବ ତଥ୍ୟର ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି ମଧ୍ୟ— ବାଦୀମାନେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଦଖଲ ଏବଂ ବେଦଖଲ କିମ୍ବା ଦଖଲଗତ ମାଲିକାନା ବଳରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିଥାନ୍ତେ। କିନ୍ତୁ, ଏହା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଯେ ମହମ୍ମଦ ଇସମାଇଲଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ନଥିବା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ନକରି ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କଣ ଅକ୍ଟୋବର, 1934 ର ଦଖଲ ସମ୍ପର୍କିତ ଅତିରିକ୍ତ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବରେ ଦୁଇଟି ମକଦ୍ଦମାରେ ମାମଲା ଦାୟରର କାରଣର ମୂଳ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ସମାନତାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଛି। ଏହାର ଉତ୍ତର କେବଳ ନାସ୍ତିବାଚକ ହିଁ ହୋଇପାରେ। ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମାଟି ବାସ୍ତବରେ ଆଦେଶ IX. ନିୟମ 9 ଦ୍ୱାରା ବାରଣ ହୋଇଛି।

ଏବେ ଅଶଫାକଙ୍କର 2 ଅଣା 13 ଗୁଣ୍ଡ ଅଂଶ ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଦାବି ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବା ବାକି ରହିଲା । ନିଜ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରର ପାରାଗ୍ରାଫ୍ 52 ରେ ବାଦୀମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, 7 ଅପ୍ରେଲ 1930 ର ଏକ ବଇନାମା ଅନୁଯାୟୀ 18 ଅପ୍ରେଲ 1931 ରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଜରିଆରେ ଆଜମ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ପୁଅ ଅଶଫାକ ଆଜମାବାଦ ଚା' କମ୍ପାନୀରେ ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶକୁ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଦଖଲ ଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାରାଗ୍ରାଫ୍‌ରେ ସେମାନେ 2 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1943 ର ଏକ କବାଲା ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଂଶକୁ କ୍ରୟ କରିଥିବା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ। ପ୍ରତିବାଦୀ 1 ଏବଂ 2 ଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମିଳିତ ଲିଖିତ ଜବାବରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ବିରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା। ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲର ସମ୍ପାଦନକୁ ଅସ୍ୱୀକାର

କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତଥାପି ଏହା ଏକ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ଏବଂ କାଗଜପତ୍ରୀ କାରବାର ଥିଲା, ତେଣୁ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ଏହା ଅକାମୀ ଥିଲା। ଯଦିଓ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ଏହି ବିକ୍ରି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବାଦୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଯାଇନଥିଲା, ତଥାପି ଚା' ବଗିଚାର ମାଲିକାନା ହାସଲ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ (ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା ୪) ରହିଥିଲା। ଅଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାଦୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରିକୁ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (c) ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ଏହି ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ବାଦୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକାର ପାଇବାର ଅଧିକାର ଉପରେ କଣ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ, ତାହା ବିଜ୍ଞ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ନାହିଁ। ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ 1928 ମସିହାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଲିଜ୍ ବଳରେ ଇସମାଇଲ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ନ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତଥାପି ସେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ସହ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦୃଶ୍ୟମାନ ମାଲିକ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସମ୍ମତି ଦେଇଥିଲେ, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ ବନ୍ଧକ ଏବଂ ବନ୍ଧକ ସମ୍ପର୍କିତ ରାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରିକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରୁ ବାରଣ ହୋଇଥିଲେ। ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ, ମହମ୍ମଦ ଇସମାଇଲଙ୍କ ମାଲିକାନା ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତିଙ୍କର ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଥିଲା, ସେହି କାରଣରୁ ବାଦୀମାନେ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରୟ ସୂତ୍ରରେ ପାଇଥିବା ଅଧିକାରକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ, କାରଣ ଯଦି ବିଜ୍ଞ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ସଠିକ୍ ଥିଲେ, ତେବେ ଅଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରି ପ୍ରକୃତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାଦୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିନଥାନ୍ତା। ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇପାରେ ଯେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ୪ ପାଇ

1964

ସୁରଜ ରତନ
ଥିରଣୀ
ବନାମ
ଆଜମବାଦ୍ ଚା'
କୋ .

ଅଂଶ ଉପରେ ଥିବା ଦାବି, ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇନଥିଲା।

ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟ ଅଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ନାହିଁ।

ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଶଫାକଙ୍କ ଅଂଶ ଉପରେ ଥିବା ଦାବିର ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବୁ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା କରିବୁ, କିନ୍ତୁ ତାହା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଏକ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଫଳରେ ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଶୁଣାଣି ହେବା ପରେ ଏହି ଆବେଦନର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ଜରୁରୀ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା। ବାଦୀମାନେ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଜରିଆରେ ଅଶଫାକଙ୍କ ଅଂଶ କ୍ରୟ କରିବା ଆଧାରରେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି କିମ୍ବା ଜୋର ଦେଇନଥିବା କଥା ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, ସେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଏହା ବୋଧହୁଏ ଏହି କାରଣରୁ ହୋଇଥାଇପାରେ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911 ଅର୍ଥାତ୍ ଆଜମାବାଦ ଚା' କମ୍ପାନୀ ସାମିଲ ନଥିଲା। ଏହି ଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ରହିଥିଲା କାରଣ ଏହି ଅଦାଲତର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ନଥିପତ୍ରରେ, ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ଅନୁସୂଚୀ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇନଥିଲା, କେବଳ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ବିବରଣୀ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରର ଶବ୍ଦାବଳୀ ଥିବା ଅଂଶ ହିଁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେଶାଇ ପ୍ରକୃତରେ ଅଶଫାକଙ୍କର ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଅଧୀନରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ। ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆହୁରି ଜଟିଳ କରିବା ପାଇଁ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ 1943 ର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲର ଅନୁସୂଚୀ ମଧ୍ୟ ଅପିଲ୍ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିପତ୍ରରେ ଅନୁବାଦ ଏବଂ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇନଥିଲା। ତେବେ, ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଅଧୀନରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଆଜମାବାଦ ଚା' କମ୍ପାନୀରେ ଅଶଫାକଙ୍କ ଅଂଶର ସମାନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଯୋଗ

ପତ୍ରରେ ଥିବା ସ୍ୱଷ୍ଟ ବିବରଣୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ମନେକଲୁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଅସାର ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ତେଣୁ ଆମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେଶାଇଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କଲୁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ର ମୂଳ ନଥିପତ୍ର ମଗାଇଲୁ ଯେପରି କାଉନ୍ସେଲ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ସମାନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ। ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଦଲିଲଟି ହାସଲ କରାଗଲା ଏବଂ ଅଦାଲତର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁବାଦ କରାଗଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନଟି ପୁନର୍ବାର ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିଟି ତୌଜି ସଂଖ୍ୟା 911 ରେ ଅଶଫାକଙ୍କର 2 ଅଣା 13 ଗୁଣ୍ଡର ବଳକା ସ୍ୱାର୍ଥ ହିଁ ଥିଲା।

ବାଦୀମାନଙ୍କ ଦାବିର ଯୋଗ୍ୟତା ବିଷୟକୁ ଆସିଲେ, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଧାର ଯେ ଯଦି ଅଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରି ପ୍ରକୃତ ଥିଲା ଏବଂ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ବାଦୀମାନେ ଏକ ଘୋଷଣାମୂଳକ ରାୟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 8 ପାଇ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ, ସେମାନେ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରର ଅନୁସୂଚୀ 'A' ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଶଫାକଙ୍କର ଆହୁରି 2 ଅଣା 13 ଗୁଣ୍ଡ ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର ହେବେ। ତେବେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍‌ଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଆମେ ଏହି ଦାବିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, କାରଣ ଅନେକ ପରିସ୍ଥିତି ଏହି କାରବାରର ପ୍ରକୃତତା ଉପରେ ଗମ୍ଭୀର ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି, ଏବଂ କୌଣସି ବି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସତର୍କ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିନା ଏହି ଦାବିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ଜବାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହୁଁ ଯେ ତାହା ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆମେ

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଯେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଏବଂ 12 (c), ଯାହା ଆଧାରରେ ଏହି ଦାବି କରାଯାଇଛି, ତାହା ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ 31 ତମ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ଏହି ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା। ଅଧିକନ୍ତୁ, ଯଦିଓ କେତେକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କରେ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ନିଷ୍କର୍ଷ ରେକର୍ଡ କରିଥିଲେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ କାଗଜପତ୍ରୀ ଥିଲା, ତଥାପି ଅଶଫାକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରି ସମ୍ପର୍କରେ ଏଭଳି କୌଣସି ନିଷ୍କର୍ଷ ନଥିଲା। ଏହି ସବୁ ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଏହି ଆଧାର ଉପରେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ନକରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛୁ।

ତେବେ, ଏଭଳି କେତେକ ଦିଗ ରହିଛି ଯାହା ଏହି କାରବାରର ପ୍ରକୃତତା ଉପରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି, ଯାହା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଜୋର ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଆମେ ନିଜେ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଅଂଶ ପାଇଁ ଏକ ରାୟ ପାରିତ କରିବାରୁ ବିରତ ରହିଛୁ। ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେନ୍ ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ, ତାହା ହେଉଛି:(i) ଯଦିଓ ଅଶଫାକ 18 ଅପ୍ରେଲ 1931 ରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ, ତଥାପି ସେହି ବିକ୍ରି ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି 28 ନଭେମ୍ବର 1931 ରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା 1931 ର ମକଦ୍ଦମା 58 ରେ ସେ ପ୍ରଥମ ବାଦୀ ଭାବେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥିଲେ, ଏଭଳି ଏକ ଆଚରଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବିକ୍ରି ପ୍ରକୃତ ହେବା ଏବଂ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହ ସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ; (2) ଯଦିଓ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ରରେ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଜରିଆରେ ଅଶଫାକଙ୍କ ଅଂଶ ହାସଲ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଏହି ଆଧାରରେ ଥିବା ଦାବିକୁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇନଥିଲା; (3) ଯେତେବେଳେ ବାଦୀମାନେ ମକଦ୍ଦମାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଖାରଜ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏହି ଅଂଶ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ ନେଇ

କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଧାର ଉଠାଇନଥିଲେ, କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା; ଏବଂ (4) ଯେତେବେଳେ ଏହି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରାଜସ୍ୱ ନଥିପତ୍ରରେ କୌଣସି ନାମଜାରୀ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ସାକ୍ଷୀ ଭାବେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ପୀର ବକ୍ସ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ସସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦିଆଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ବାଦୀମାନଙ୍କର ଦାବିକୁ ଆମେ ସିଧାସଳଖ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ରାୟ ପାରିତ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ।

ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ମନେକରୁ ଯେ ପାରିତ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସଠିକ୍ ଆଦେଶ ହେବ— ନଥିପତ୍ରରେ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ବିକ୍ରିର ପ୍ରକୃତତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ନିଷ୍କର୍ଷ ରେକର୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ରାୟ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ବିଷୟକୁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟଳୟକୁ ପଠାଇବା, ଅର୍ଥାତ୍ ଯଦି ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (i) ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରି ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ବାଦୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 8 ପାଇ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ, ଅଶଫାକଙ୍କର ଆହୁରି 2 ଅଣା 13 ଗୁଣ୍ଠର ବଳକା ଅଂଶ ପାଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ହକଦାର ହେବେ ଯାହା ସେମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶ 12 (c) ଅଧୀନରେ ପୀର ବକ୍ସଙ୍କ ଜରିଆରେ ହାସଲ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଯଦି ବିକ୍ରି ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରା ନଯାଏ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାହା ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ମିଳିବ ନାହିଁ।

ଏହି ସଂଶୋଧନ ସହିତ,ଆବେଦନଟି ଖର୍ଚ୍ଚ ସହ ଖାରଜ କରାଗଲା।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସ୍ୱିଡିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ।